

ZAPISNIK

sa 38. sjednice Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore, održane 28. aprila 2020. godine

Sjednica je počela u 10.10 časova.

Sjednici je predsjedavao Slaven Radunović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi Odbora: Adrijan Vuksanović, Marija Čatović (putem video linka), Daliborka Pejović, Sanja Pavićević, Momčilo Martinović, Mihailo Anđušić (putem video linka), Žana Filipović, Ranko Krivokapić i Ljiljana Đurašković.

Sjednici su prisustvovali: Aleksandar Drljević, glavni pregovarač Crne Gore sa EU, Marko Mrdak, zamjenik glavnog pregovarača za poglavlja pravne tekovine EU i Nikoleta Milutinović, saradnica u Kancelariji za evropske integracije.

Sjednici nisu prisustvovali članovi Odbora Neđeljko Rudović i Branko Radulović.

Sjednica je bila otvorena za javnost.

* * * * *

Nakon što je konstatovao da postoji kvorum za rad, predsjednik Odbora Slaven Radunović potvrdio je da je usvojen predviđeni

DNEVNI RED:

- 1. 12. polugodišnji izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju, za period jul – decembar 2019. godine;**
- 2. 23. kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju, za period jul – septembar 2019. godine;**
- 3. 24. kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju, za period oktobar – decembar 2019. godine.**

* * * * *

Budući da se sva tri dokumenta odnose na isti polugodišnji period, predsjednik Odbora Slaven Radunović predložio je da se objedini rasprava u okviru tri tačke dnevnog reda.

Predlog je jednoglasno usvojen.

TAČKE 1, 2 i 3

12. POLUGODIŠNJI IZVJEŠTAJ O UKUPNIM AKTIVNOSTIMA U OKVIRU PROCESA INTEGRACIJE CRNE GORE U EVROPSKU UNIJU, ZA PERIOD JUL - DECEMBAR 2019. GODINE

23. KVARTALNI IZVJEŠTAJ O UKUPNIM AKTIVNOSTIMA U OKVIRU PROCESA INTEGRACIJE CRNE GORE U EVROPSKU UNIJU, ZA PERIOD JUL - SEPTEMBAR 2019. GODINE

24. KVARTALNI IZVJEŠTAJ O UKUPNIM AKTIVNOSTIMA U OKVIRU PROCESA INTEGRACIJE CRNE GORE U EVROPSKU UNIJU, ZA PERIOD OKTOBAR - DECEMBAR 2019. GODINE

Aleksandar Drljević, glavni pregovarač Crne Gore sa EU, kazao je da se proglašenje pandemije virusa COVID - 19 može itekako odraziti na tok i dinamiku evropskih integracija i da toga moramo biti svjesni. Ipak, smatra da Evropska unija neće odustati od politike proširenja, čemu u prilog govori da je 2020. godina započeta donošenjem nove metodologije za vođenje pregovora o pristupanju EU, što je dokaz posvećenosti politici proširenja Unije, pogotovo kada se ima na umu trenutak u kojem se Evropska unija susreće sa izlaskom Velike Britanije iz EU. Drljević je podsjetio da je 24. marta 2020. godine data saglasnost za otvaranje pristupnih pregovora sa Albanijom i Sjevernom Makedonijom, u jeku pandemije COVID -19, što je jasan signal da Evropska unija neće „na čekanje“ staviti planove koje ima kako za Crnu Goru, tako i za Zapadni Balkan.

Vezano za izvještajni period jul - decembar 2019. godine, Drljević je istakao da je Crna Gora Evropskoj komisiji predala pregovaračku poziciju za poglavlje 8 - Konkurencija, te da se nada otvaranju ovog poglavlja u narednom periodu - pogotovo kada se ima u vidu da su sve države članice EU dale zeleno svjetlo na ispunjenje početnih mjerila vezanih za poglavlje 8.

Protekli, veoma značajan period obilježio je važan pomak u procesu donošenja Zakona o javnim nabavkama, Zakona o javno-privatnom partnerstvu i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama, Zakona o radu, te još četiri zakona koja se tiču finansija. Vlada Crne Gore je postigla uspjeh donošenjem Industrijske politike za period 2019-2023, dok se u oblasti vladavine prava unaprijedio stratejski okvir u oblasti pravosuđa, donošenjem Strategije reforme pravosuđa za period 2019-2020.

Kada je u pitanju borba protiv korupcije i organizovanog kriminala, donijet je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranju terorizma, a usvojen je i etički kodeks poslanika, što je bio jedan od ključnih zahtjeva Evropske komisijete. U pogledu jačanja slobode medija, Vlada Crne Gore je utvrdila predlog Zakona o nacionalnom javnom emiteru RTCG, kao i predlog Zakona o medijima.

Poslanicu *Mariju Čatović* interesovalo je da li će doći do dodatnog pooštavanja kriterijuma i mjerila u pregovaračkom procesu za zemlje kandidate za članstvo u EU, i ukoliko je odgovor potvrđan, kako će Crna Gora zadržati evropski entuzijizam.

Glavni pregovarač Crne Gore sa Evropskom unijom istakao je da je Evropska komisija poslala jasan signal otvaranjem pregovora o pristupanje EU sa Albanijom i Sjevernom Makedonijom, i to u jeku pandemije izazvane korona virusom, kao i kroz finansijsku pomoć zemljama kandidatima za članstvo za nabavku neophodne zaštitne opreme za zdravstvene radnike i građane Crne Gore i Zapadnog Balkana. Po njegovim riječima, da se zaključiti da je politika proširenja EU u fokusu država članica Evropske unije.

Pitanje poslanika *Momčila Martinovića* odnosilo se na internu spremnost za zatvaranje određenog broja pregovaračkih poglavlja, posebno poglavlja za koja postoje informacije da je interna spremnost za zatvaranje već ostvarena - poglavlja: 3 - Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga, 6 - Pravo privrednih društava, 7 - Pravo intelektualne svojine, 10 - Informaciono društvo i mediji, 20 - Preduzetništvo i industrijska politika, 21 - Trans-evropske mreže, 28 - Zaštita potrošača i zdravlja i 31 - Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika. Poslanika *Martinovića* je interesovalo da li se tokom predsjedavanja Hrvatske Savjetu EU očekuje ostvarivanje pozitivnih rješenja za Crnu Goru, ali i za Zapadni Balkan, o kojima se govori već neko vrijeme. Takođe, on je iskazao interesovanje za pakete pomoći EU koji su namijenjeni Crnoj Gori - za borbu protiv suzbijanja posljedica izazvanih virusom COVID - 19.

Aleksandar Drljević je podsjetio da Crna Gora pregovara po novom modelu po kojem je fokus stavljen na poglavlja 23 i 24 i na punu funkcionalnost rada demokratskih institucija, te da je napredak u ovim oblastima direktni uslov i za zatvaranje ostalih pregovaračkih poglavlja. Drljević je istakao da se napretkom u poglavljima 23 i 24 daje podsticaj za zatvaranje pregovaračkih poglavlja u kojima imamo internu spremnost, te da su poglavlja koja je poslanik *Martinović* naveo od strane Evropske komisije prepoznata kao spremna za zatvaranje i da Crna Gora pokušava da na najbolji način završi pregovore u ovim poglavljima.

Što se tiče paketa pomoći EU, Drljević je informisao o nekoliko modaliteta finansijske podrške Unije Crnoj Gori. Prvi i ključni je paket pomoći u iznosu od 3 miliona eura za urgentnu nabavku medicinske opreme koja će biti neophodna u narednom periodu za borbu protiv korona virusa. Drugi paket pomoći obuhvata direktnu budžetsku podršku državi Crnoj Gori u iznosu od oko 40 miliona eura - od toga, 10 miliona eura će biti namijenjeno sektoru zdravstva, za nabavku opreme, opremanje laboratorija i izgradnju infrastrukture. Ovaj paket se finansira iz alokacije od 50 miliona eura koja je EU već prethodno opredijelila za druge projekte u Crnoj Gori. Treći paket pomoći od 60 miliona eura Evropska komisija će usmjeriti za makrofinansijsku stabilnost, u formi povoljnih zajmova sa niskim kamatnim stopama. Takođe, dodao je Drljević, Fond solidarnosti, koji predstavlja poseban mehanizam Evropske unije za njene države članice, od sada je otvoren i za države kandidate za članstvo u EU, te će se u narednom periodu definisati kriterijumi za njegovo korišćenje.

Predsjednik Odbora *Slaven Radunović* smatra da je za dalji napredak u procesu pristupanja Crne Gore EU potrebna puna funkcionalnost parlamenta, pa postavlja pitanje kako će se svojevrsna „suspenzija“ ili, po njegovim riječima, degradacija parlamenta u proteklom periodu od proglašenja pandemije COVID - 19, odraziti na proces evropskih integracija, posebno uzevši u obzir da se mogu čuti kritike iz Brisela da parlamenti zemalja moraju biti uključeni u borbu protiv pandemije korona virusa.

Glavni pregovarač kazao je da je uvijek isticao važnost pune funkcionalnosti parlamenta kada je napredak u procesu pristupanja Crne Gore u EU u pitanju, ne samo danas u doba pandemije, nego u svakom trenutku.

Poslanicu *Daliborku Pejović* interesovalo je da li je dobijeno pozitivno mišljenje od strane Evropske komisije o predlozima zakona o medijima i zakona o nacionalnom javnom emiteru RTCG, te kakav je postignuti napredak u ispitivanju ratnih zločina čije rešavanje Evropska komisija ističe kao veoma važan korak u daljem toku pregovora. Pejović je interesovalo i da li su jedinice za pritvor bile adekvatno opremljene prilikom hapšenja i privođenja građana u proteklom periodu, koja su bila rezultat nepoštovanja mjera Nacionalnog koordinacionog tijela (NKT) donijetih u cilju borbe protiv pandemije virusa COVID - 19; ovo cijeni izuzetno važnim pitanjem, imajući u vidu da su mnogi građani potpisali sporazum o priznavanju krivice u zamjenu za novčanu kaznu, što kasnije može rezultirati i pokretanjem postupaka protiv države od strane oštećenih strana u navedenim procesima. Poslanica Pejović se takođe interesovala i koje tijelo u Crnoj Gori koordinira sredstvima međunarodne podrške u cilju daljeg saniranja štete izazvane korona virusom, te kada će ova sredstva biti operativna i kakva je struktura podrške Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) Crnoj Gori.

Glavni pregovarač Aleksandar Drljević informisao je da je Vlada Crne Gore usvojila nacrt zakona o medijima, na koji je Evropska komisija dala pozitivno mišljenje, ali da se u razgovorima sa predstavnicima nevladinog sektora i medijske zajednice došlo do zaključka da postoje određene specifičnosti koje moraju biti predmet dodatne pažnje u narednom periodu, te je stoga donijeta odluka da se uradi još jedno „čitanje“ pomenutog zakona kao vid konsultacija sa predstavnicima NVO sektora i medijske zajednice.

Što se tiče pitanja vezanog za sporazumno priznavanje krivice, Drljević je istakao da nije direktno uključen u taj proces, te stoga ne može dati preciznije informacije. On je informisao da je pitanje priznavanja i rešavanja ratnih zločina neizostavna tema na Pododborima za pravdu, slobodu i bezbjednost, da je u pitanju veoma zahtjevan proces koji traži detaljno objedinjavanje svih prikupljenih dokaza i da je to stvar koja je u fokusu kako Evropske komisije tako i države Crne Gore, ali da je na tužilaštvu da u redovnoj proceduri obezbijedi potrebne dokaze i da procesuiru slučajeve.

Što se tiče pomoći Evropske banke za obnovu i razvoj Crnoj Gori, ona će se ogledati u značajnom iznosu sredstava, a očekuje se svojevrsna sinergija podrške od strane Evropske komisije i EBRD-a. Drljević je objasnio da su za koordinaciju aktivnosti u vezi međunarodne podrške za saniranje štete izazvane pandemijom virusa COVID - 19 zaduženi Nacionalno koordinaciono tijelo i Operativni štab za donacije u Vladi Crne Gore.

Predsjednika Odbora *Slavena Radunovića* interesovalo je kakvo je trenutno stanje u vezi organizacije Konferencije o budućnosti Evrope. Glavni pregovarač je pojasnio da je aktuelna situacija sa pandemijom uzrokovala da se organizacija konferencije uspori, te da će uskoro biti dostupne detaljne informacije o održavanju Konferencije.

Članovi Odbora su sa glavnim pregovaračem razgovarali i o novoj metodologiji pregovora o pristupanju EU. Drljević je informisao da se čekalo da nova metodologija postane zvanični dokument, usvojen od strane Savjeta EU, te da će nakon okončanja pandemije ona biti predmet pažnje Vlade Crne Gore. On je istakao da za njega lično nema dileme oko nove metodologije, jer ona sadrži sve ono što je integrisano i u starom modelu pristupanja EU, s tim što nova metodologija šalje mnogo jasnije poruke državama koje su u procesu pristupanja EU. Ipak, Drljević je dodao i da se nova metodologija na modelu Crne Gore ne može u potpunosti primijeniti, posebno imajući u vidu da je Crna Gora skoro u potpunosti završila proces otvaranja pregovaračkih poglavlja. Glavni pregovarač je naglasio da je dogovor Crne Gore i Evropske komisije da se pronađe način na koji će se nova metodologija primijeniti u procesu zatvaranja pregovaračkih poglavlja.

Poslanik *Ranko Krivokapić* istakao je da je glavni problem u procesu pregovora Crne Gore sa EU politički, pominjući konkretno vladavinu prava i borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije, te da je sve što je zavisilo od administrativnih kapaciteta urađeno i više nego dobro, pogotovo kada se ima u vidu ograničenost kapaciteta na tom polju. Krivokapić je dodao da Crna Gora ima izbor u vezi sa metodologijom pregovora, ali da je Evropska unija svoju metodologiju izabrala - nju predstavljaju vladavina prava, funkcionalnost parlamenta, nezavisno sudstvo i efikasno tužilaštvo u borbi protiv korupcije.

Aleksandar Drljević, glavni pregovarač, istakao je da politički kriterijumi jesu primarni kriterijumi za članstvo Crne Gore u EU i da to mora biti u fokusu svih u Crnoj Gori, a da funkcionalnost parlamenta mora biti potpuna.

Nakon što je završena diskusija, predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović stavio je na glasanje 12. polugodišnji izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju, za period jul - decembar 2019. godine. Odbor je, sa 8 glasova „za“ i 2 uzdržana glasa, usvojio mišljenje kojim predlaže plenumu Skupštine da se polugodišnji izvještaj prihvati, dok je za izvjestioca u ime Odbora određen predsjednik Odbora Slaven Radunović.

Na glasanje je potom stavljen 23. kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju, za period jul - septembar 2019. godine. Odbor je glasao sa 7 glasova „za“ i 3 uzdržana glasa. Potom je na red došlo i glasanje o 24. kvartalnom izvještaju o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju, za period oktobar - decembar 2019. godine - Odbor je glasao sa 7 glasova „za“ i dva glasa protiv. Konstatovano je da je Odbor usvojio dva kvartalna izvještaja, a pozitivna mišljenja Odbora će biti dostavljena Kancelariji za evropske integracije.

Sjednica je zaključena u 11.30 časova.

SEKRETARKA ODBORA

Marija Maraš

PREDSJEDNIK ODBORA

Slaven Radunović